

Yhdistyksen 85. opinto- ja neuvottelupäivien avauspuhe

Yhdistyksen puheenjohtaja Anja Vallittu

Hyvät kaupunginsihteeripäivien osallistujat, hyvät kollegat, käre kolleger

Lämpimästi tervetuloa yhdistyksemme puolesta näille 85. opinto- ja neuvottelupäivillemme! Lämmin kiitos jo näin päiviemme aluksi Lahden kaupungille kutsusta ja vieraanvaraisuudesta!

Minulla on myös ilo toivottaa Ruotsin sisaryhdistyksemme puheenjohtaja Niklas Witt tervetulleeksi!

Jag vill önska Niklas Witt varmt välkommen till våra studie- och förhandlingsdagar på min och vår förenings vägnar! Samarbetet mellan våra föreningar inleddes redan 1940, då dina föregångare deltog i våra dagar i Helsingfors. Det är särskilt fint att samarbetet och kontakten mellan oss fortfarande fortsätter efter all denna tid.

Palataan hetkeksi aikaan 85 vuotta sitten. Vuonna 1938 Euroopassa orasti jo uhkaavia sodan merkkejä. Suomessa uskottiin rauhan jatkuvan ja valmistauduttiin Helsingin olympialaisiin. Yhdistyksemme perustettiin 22. tammikuuta 1938. Yhdistyksen perustava kokous pidettiin Helsingissä Kunnallisessa Keskustoitomistossa ja läsnä olivat kaupunginsihteerit Helsingistä, Turusta, Viipurista ja Lahdesta sekä Kunnallisen Keskustoitomiston edustajat. Säännöissä tuolloin Suomen kaupunkien ja kauppalain yhdistyksen tarkoitus ja toiminnan laatu on sama kuin tänäkin päivänä:

” ... tarkoituksena on perehdyttää jäseniään kaupunkien ja kauppalain hallinnossa esiintyviin hallinto-oikeudellisiin ja muihin käytännöllisiin kysymyksiin ja toimia yhdysiteenä kunnallishallinnon alalla toimivien sihteereiden kesken.” (Yhdistyksemme historiikki 1938-2008, s 25)

Kaupungistuminen ja kaupunkiseutuistuminen jatkuu jälleen viime vuosien kriisien jälkeen. Timo Aro summasi ennen kesätaukoa, että kymmenen suurimman kaupungin muuttovoitto on ollut yhteensä 35 300 henkilöä viimeisen vuoden aikana. Ei ole meille yllätys, että kymmenen suurimman muuttovoiton saaneet kunnat ovat suuria kaupunkeja ja niiden naapureita. Lahti on näiden kaupunkien joukossa.

Kaupunkien kasvu ei kuitenkaan ole itsestään selvyys suurimpienkaan osalta jatkossa. Näinä aikoina puhutaan paljon veto- ja pitovoimasta. Molempia todella tarvitaan myös kaupungeissa. Väestö vanhenee, syntyvyys laskee ja olemme jatkossa yhä enemmän ulkomaisen muuttovoiton varassa. Kuntakentällä henkilöstön saatavuusongelmat ovat jo jokapäiväisiä. Moni kaupunki tähyää jo ulkomaille rekrytoimaan väkeä. Nämä teemat ovat meillä esillä tänään näkökulmista.

Hyvät ystävät!

Huhtikuun alussa järjestettiin eduskuntavaalit ja uusi hallitus nimitettiin juhannuksen alla. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman (Vahva ja välittävä Suomi) linjaukset ja valtion talouden kehyykset ovat tärkeitä, kun julkista taloutta tullaan sopeuttamaan velkaantumiskehityksen taittamiseksi. Esimakua olemme saaneet jo tällä viikolla valtiovarainministeriön julkistettua ensi vuoden budjettiehdotuksen. Normien purkutalkoot ovat jälleen luvassa ja voimme kaivaa edellisen harjoituksen listat esille, jos ne vielä ovat tallessa. Samanaikaisesti tänä vuonna toimeenpannaan sote-uudistusta toden teolla ja valmistaudutaan TE-toimintojen uudistukseen. Kaupunkien odotukset ja tavoitteet tälle hallituskaudelle ovat meillä myös esillä näiden päivien aikana. Miten kaavailut leikkaukset tukiin ja maahanmuuttopolitiikan tiukentamiseen tulevat vaikeuttamaan työvoimapulaa ja kaupunkilaisten toimeentuloa on jo nostettu esille huolenaiheina (mm. väitöskirjatutkija Mikko Vesterinen, HS:n vieraskynä 21.7.2023)

Euroopan suurten kaupunkien verkosto Eurocities kokosi kesällä yhteen kaupunkien johtajille tehdyn kyselyn tulokset tämän vuoden keskeisistä painopisteistä. Yli puolet kaupunginjohtajista nimesivät ilmastomuutoksen tärkeimmäksi painopisteeksi, toiseksi kestävän liikkumisen ja vasta kolmanneksi talouden elpymisen. Sosiaalinen kestävyys eri muodoissa oli myös vahvasti kärjessä näiden jälkeen.

Vihreä siirtymä eri sektoreilla on tärkeää ja välttämätöntä. Sähköllä ladattavien autojen suhde kaikkiin liikennekäytössä oleviin autoihin oli esimerkiksi Helsingissä vuonna 2022 noin 11,4 prosenttia ja paljon on tehtävä, että vuoden 2030 asetettuun 30 %:n tavoitteeseen päästään. Lahti toivottaa kaikki tervetulleiksi tutustumaan tunnetusti Suomen johtavan ympäristökaupungin kestävyystyöhön. Näin me myös teemme!

Professori Laura Kolbe on todennut, että hyvä hallinto on Suomen vanhinta yhteiskunnallista kerrostumaa ja siihen liittyy runsaasti ”hiljaista tietoa”. Meillä on hyvä valmius tältä pohjalta keskustella, jakaa ja vaihtaa kokemuksia kaikista ajankohtaisista aiheista eri kokoisten kaupunkien kannalta. Samalla on myös mahdollista saada nauttia Lahden kollegoiden valmistelemasta oheisohjelmasta niin urheilun kuin kulttuurinkin merkeissä. Näin juhluvuonna puolisoillekin tarjolla mielenkiintoista ohjelmaa.

Erinomaiset opinto- ja neuvottelupäivät siis tälläkin kerralla luvassa täällä Lahdessa, jossa edellisen kerran olimme vuonna 2005!

Kiitos! Tack!